

Otec Abraham

Třetí Lekce

Život Abrahamův:
Moderní Aplikace

thirdmill

Biblical Education. For the World. For Free.

© 2012 Third Millenium Ministries

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této publikace nesmí být kopírována v jakékoliv podobě za účelem zisku, s výjimkou stručných citací pro potřeby recenze, komentáře či akademických prací, bez písemného souhlasu vydavatele, Third Millennium Ministries, Inc., 316 Live Oaks Blvd., Casselberry, Florida 32707.

Pokud není uvedeno jinak, veškeré biblické citace jsou z Českého studijního překladu. Copyright © 2009 Křesťanská misijní společnost. Použito se svolením KMS.

○ THIRD MILLENNIUM MINISTRIES

Nezisková evangelikální křesťanská služba Třetí milénium byla založena v roce 1997 a klade si za cíl poskytovat:

Biblické vzdělávání. Pro svět. Zdarma.

Naší touhou je nabídnout křesťanské vzdělání stovkám tisíců pastorů a křesťanských vedoucích po celém světě, kterým se ke službě nedostává potřebného výcviku. Tohoto cíle dosahujeme produkcí a globálním šířením bezkonkurenčního multimediálního seminárního kurikula (vzdělávacího programu) v angličtině, arabštině, mandarínu (čínštině), ruštině a španělštině. Naši partneři také v současnosti překládají naše kurikulum do více než padesáti dalších jazyků. Kurikulum se skládá z graficky řízeného videa, tištěných materiálů a internetových zdrojů. Je upraveno k použití školami, skupinami i jednotlivci, jak online, tak i ve vzdělávacích komunitách.

Během let jsme vyvinuli vysoce rentabilní metodu produkce oceňovaných multimediálních lekcí nejlepšího obsahu a kvality. Naši lektoři a editoři jsou učitelé s teologickým vzděláním; naši překladatelé jsou teologicky zdatní rodilí mluvčí svých cílových jazyků; naše lekce obsahují podněty stovek respektovaných profesorů seminářů a pastorů z celého světa. Nadto naši grafické, ilustrátory a výrobci se drží nejvyšších produkčních standardů a používají k tomu nejmodernější vybavení a techniku.

Abychom dosáhli svých distribučních cílů, vytvořilo Třetí milénium strategické partnerství s církvemi, semináři, biblickými školami, misionáři, křesťanskými vysílacími společnostmi a poskytovateli satelitní televize a dalšími organizacemi. Tyto vztahy již vedly k distribuci bezpočtu video lekcí domorodým vedoucím, pastorům i studentům seminářů. Naše webové stránky také slouží jako distribuční kanály a poskytují další materiály k doplnění našich lekcí, včetně materiálů o tom, jak založit vlastní vzdělávací komunitu.

Organizace Třetí milénium je IRS uznána jako korporace 501 (c) (3). Závisíme na štedrých, daňově uznatelných příspěvcích církví, nadací, podniků i jednotlivců. Další informace i možnost podpory jsou na www.thirdmill.org

Obsah

I. Úvod	1
II. Abraham a Ježíš	1
A. Símě Abrahamovo	2
1. Singularita	2
2. Kristus coby Símě	4
B. Hlavní Témata	5
1. Boží Milost	5
2. Abrahamova Loajalita	6
3. Požehnání dané Abrahamovi	6
4. Požehnání skrze Abrahama	7
III. Izrael a Církev	8
A. Símě Abrahamovo	8
1. Množství	8
2. Etnická Identita	9
3. Duchovní Charakter	10
4. Historická Situace	11
B. Hlavní Témata	12
1. Boží Milost	13
2. Abrahamova Loajalita	13
3. Požehnání dané Abrahamovi	14
4. Požehnání skrze Abrahama	14
IV. Závěr	15

Otec Abraham

Třetí Lekce

Život Abrahamův: Moderní Aplikace

ÚVOD

Jestli je něco, co mnoho moderních lidí shledává na Bibli nesnadným, je to tohle: Je těžké si představit, že příběhy, napsané před několika tisíci lety, by mohly sloužit jako vodítka pro náš život dnes.

Není pochyb, že Abrahamův příběh je jedním z takových případů. Abraham sám žil asi před čtyřmi tisíci lety a příběhy o něm byly sepsány před více než třemi a půl tisíci lety. Avšak coby Kristovi následovníci věříme, že tyto příběhy jsou součástí Písma, a proto mají co říct i moderním lidem.

Ale i přes toto přesvědčení stále zůstává otázka: Jak lze příběhy o Abrahamovi aplikovat do našich životů dnes? How do we bridge that 4,000 year gap separating us from Abraham?

Tento cyklus jsme nazvali Otec Abraham, protože v něm zkoumáme život Abrahamův, jak je zapsán v knize Genesis. Toto je poslední ze tří úvodních lekcí tohoto cyklu a nazvali jsme ji: „Život Abrahamův: Moderní aplikace“.

V této lekci uzavřeme náš přehled Abrahamova života zaměřením na vytěžení správných moderních aplikací z kapitol v Genesis, které vyprávějí o Abrahamovi. Jak můžeme aplikovat příběhy o Abrahamovi do svých životů? Jak by nás dnes měly ovlivňovat?

Abychom věděli, jak aplikovat Abrahamův život do našeho světa, podíváme se na biblický text ze dvou úhlů. Nejprve prozkoumáme souvislosti mezi Abrahamem a Ježíšem a pak mezi původními čtenáři v Izraeli a moderními čtenáři v církvi. Než však přistoupíme k moderní aplikaci Abrahamova života, v krátkosti si připomeňme obsah předchozích lekcí.

Nejprve prozkoumáme souvislosti mezi Abrahamem a Ježíšem a pak mezi původními čtenáři v Izraeli a moderními čtenáři v církvi.

První a poslední sekce pak společně rámcují Abrahamův život jako přední a zadní záložka na obálce knihy tím, že sledují Abrahamovu rodinnou linii od minulosti do budoucnosti.

První a poslední sekce pak společně rámcují Abrahamův život jako přední a zadní záložka na obálce knihy tím, že sledují Abrahamovu rodinnou linii od minulosti do budoucnosti.

Abraham a Ježíš

S touto připomínkou předchozích lekcí na paměti můžeme nyní přikročit k moderní aplikaci příběhu Abrahamova života.

Křesťané se mnohdy pokoušejí aplikovat život Abrahamův do svých moderních životů víceméně přímočaře. Abrahamovy příběhy posuzujeme, jako kdyby každý z nich

byl jen prostým morálním ponaučením, které k našim životům hovoří bezprostředně. Jakožto křesťané bychom však neměli zapomínat, že náš vztah s Abrahamem je zprostředkován; Abrahamův život je pro nás relevantní proto, že jsme spojeni s Abrahamovým jedinečným potomkem — s Kristem. Mezi námi a Abrahamem stojí Kristus. A proto musíme na biblické příběhy o Abrahamovi vždy nahlížet ve světle toho, co pro nás vykonal Kristus.

SÍMĚ ABRAHAMOVO

Ve snaze o porozumění spojitosti mezi patriarchou a Kristem zmíníme dvě okolnosti. Na jednu stranu rozebereme učení Nového Zákona o tom, že Kristus je símě Abrahamovo. Na druhou stranu si potom ukážeme, jak čtyři hlavní témata, kterých jsme si všimli v životě Abrahamově, platí na Krista coby Abrahamova potomka. Nejprve se tedy podívejme na Ježíše coby Abrahamovo símě.

V jistém smyslu je Abraham otcem všech věřících v celých dějinách, mužů, žen i dětí. Všichni jsme součástí jeho rodiny, jsme jeho děti a tedy i jeho dědicové. Ale jak uvidíme, Nový Zákon nás nenechává na pochybách, že tuto výsadu máme díky připojení ke Kristu, který je zvláštní potomek Abrahamův.

Singularita

Abychom porozuměli tomu, co o tom Písmo učí, dotkneme se ve stručnosti dvou věcí: singularity konceptu „potomka“, a potom konceptu Krista coby jedinečného potomka Abrahamova. Nejprve se tedy podívejme, jak nás Bible upozorňuje na singularitu Abrahamova potomka. Snad nejdůležitější pasáž, která se k tomu vyjadřuje, je Galatským 3:16

Zaslíbení byla řečena Abrahamovi a jeho potomku. Písmo neříká: „a jeho potomkům“, jako by jich bylo mnoho, ale jedná se jen o jednoho: „a tvému potomku,“ a tím potomkem je Kristus. Písmo neříká „a potomkům“ ve významu mnoha lidí, nýbrž „a tvému potomku,“ což znamená jednoho člověka, a tím je Kristus (Galatským 3:16).

Ale všimněme si Pavlovy poznámky právě k výrazu „potomek,“ kde říká, že Boží zaslíbení nepatřila Abrahamovi a jeho potomkům — čili mnoha lidem — ale Abrahamovi a jeho potomku, čili jedné osobě, Kristu.

Pavel to tvrdí, protože si všímá, že hebrejské slovo zera, překládané jako „símě“ nebo „potomek“ je v jednotném čísle. Totéž platí pro řecké slovo sperma v řeckém překladu Starého Zákona, který byl v Pavlově době k dispozici. Jak si Pavel všiml, Bůh neřekl Abrahamovi, že zaslíbení patří jemu a jeho potomkům, v množném čísle, v plurálu, ale jeho potomku v jednotném čísle, singuláru.

Na první pohled by se mohlo zdát, že Pavlovo hledisko je přímočaře prosté. Abrahamovo dědictví patří právě jednomu potomku, protože výraz pro potomka, símě, je

v singuláru, jednotném čísle. Jenomže Pavlův argument o singularitě výrazu “símě” dal vzniknout mnoha interpretačním obtížím. Problém spočívá v tom, že ačkoliv je pravda, že slovo potomek, “símě” čili zera je v jednotném čísle, v singuláru, ve Starém Zákoně včetně příběhů o Abrahamovi je totéž slovo mnohokrát použito ve významu kolektivního substantiva, přestože je formou v singuláru. Jinými slovy, kolektivní singulár je ten případ, kdy slovo v jednotném čísle označuje skupinu. Hebrejský výraz zera neboli “símě” se spíše podobá českému slovu “potomstvo.” Přestože formou je to singulár, může označovat stejně dobře jednoho “potomka” jako v kolektivním významu množství potomstva čili “potomků.” Například tentýž termín “símě” čili zera je bezpochyby ve významu plurálu v Genesis 15:13.

S jistotou věz, že tvé potomstvo bude cizincem v zemi, která nebude jejich, a budou tam otročit a budou pokořování čtyři sta let (Genesis 15:13).

Zde je slovem “potomstvo” přeložen singulár hebrejského výrazu “zera,” ačkoliv slovo je zcela zřejmě plurál svým významem. Tento verš hovoří o potomstvu ve vztahu k přivlastňovacímu zájmenu “jejich” v plurálu, stejně jako slovesa “budou otročit a budou pokořování”, která jsou v hebrejštině rovněž v množném čísle, tedy v plurálu.

Samozřejmě, že Pavel věděl, že singulár, jednotné číslo výrazu “símě” mnohokrát v Genesis označuje více než jednu osobu. Dokonce i Pavel sám toto slovo používá ve významu plurálu v Galatským 3:29, kde napsal:

A jestliže jste Kristovi, jste símě Abrahamovo, dědicové podle zaslíbení (Galatským 3:29).

Tento verš překládá českým “jste” řecké sloveso este, které je v plurálu. A “símě Abrahamovo” je synonymem ke slovu “dědicové,” kleronomoi, které je rovněž v plurálu.

V tomto světle se nevyhneme otázce: Jestliže Pavel věděl, že singulární forma výrazu “símě” může znamenat více než jednu osobu, proč potom tolik zdůrazňoval jeho singularitu?

Vypadá to, že Pavel měl na mysli jednu konkrétní pasáž v Abrahamově životě, a to Genesis 22:16-18, kde pojem “símě” je rozhodně singulární i významem. Podívejme se, co tyto verše říkají v pokusu o co nejvíce doslovný překlad:

Při sobě jsem přísahal, je Hospodinův výrok: Protože jsi učinil tuto věc a neodepřel jsi mi svého jediného syna, proto ti jistě požehnám a tvé símě velice rozmnožím jako nebeské hvězdy a jako písek na mořském břehu. Tvé símě obdrží bránu svých nepřátel. Ve tvém semeni budou požehnány všechny národy země, protože jsi mne uposlechl (Genesis 22:16-18).

Není moc šťastné, když některé překlady čtou tuto pasáž, jako kdyby “potomstvo” bylo kolektivní singulárové substantivum. Nesmíme však zapomínat, že tento verš je součástí příběhu o obětování Izáka. Takže slovo “símě” zde neoznačuje Abrahamovy potomky obecně, ale Izáka, Abrahamova syna. Sloveso „obdrží” je v

hebrejštině v singuláru, stejně jako přivlastňovací zájmeno ve vazbě „svých nepřátel“ — v originále „jeho“ nepřátel — v singuláru.

Jak uvidíme v dalších lekcích, Genesis 22 a následující kapitoly věnují pozornost odlišení Izáka, syna Sary, od ostatních Abrahamových synů, od syna Hagar a od synů Ketury. Izák byl výjimečným synem zaslíbení, jehož Bůh vyvolil za Abrahamova jediného dědice. Takže když před Izákovým narozením Genesis hovoří o Abrahamově „semeni“, obvykle je to v kolektivním významu mnoha potomků, avšak zde se toto slovo zaměřuje na Izáka coby speciálního jedinečného potomka, který zdědí Abrahamova zaslíbení.

V tomto světle pak můžeme rozumět tomu, co má Pavel na mysli, když mluví o jednom Abrahamově semeni. Pavel si povšiml, že v Genesis 22 Bůh nevyřkl svá zaslíbení Abrahamovi a přímo všem jeho potomkům. Proto vyzdvihl, že singularita slova „símě“ V Genesis 22:16-18 ukazuje, že zaslíbení přejdou na Izáka, Abrahamova zvláštního syna a dědice.

Kristus coby Símě

Se singularitou semene Abrahamova na zřeteli nyní můžeme přikročit k učení, že Kristus je símě Abrahamovo. Poslechněme si znovu, co apoštol řekl v Galatským 3:16.

Zaslíbení byla řečena Abrahamovi a jeho potomku. Písmo neříká: ‚a jeho potomkům‘, jako by jich bylo mnoho, ale jedná se jen o jednoho: ‚a tvému potomku,‘ a tím potomkem je Kristus. Písmo neříká ‚a potomkům“ ve významu mnoha lidí, nýbrž ‚a tvému potomku,“ což znamená jednoho člověka, a tím je Kristus (Galatským 3:16).

V této pasáži Pavel nejen upozorňuje na skutečnost, že potomek — símě Abrahamovo je v singuláru, ale také že tímto jediným potomkem je Kristus. Jak jsme před chvílí viděli, v původním významu Genesis je oním jedním semenem Abrahamovým, o kterém Mojžíš psal, nikdo jiný než Izák, výjimečný syn zaslíbení, kterého porodila Sára. Jak potom máme rozumět tomu, že Pavel píše, že Abrahamovo jedinečné símě je Ježíš?

Uvažujme o tom takto: Abrahamovo dědictví bylo rodinné dědictví, které právem náleží jeho potomkům. Avšak v určitých významných okamžicích historie Písma Bůh vyvolil určité klíčové postavy, aby sloužily jako jedineční dědicové, kteří obdrželi Abrahamovo dědictví a předávali je dalším. V případě Izáka to byl on, kdo byl jedinečným potomkem, na rozdíl od Abrahamových ostatních synů. Když pak měl Izák dva syny Jákoba a Ezaua, Bůh vyvolil Jákoba za jedinečné símě Abrahamovo, kdežto Ezau a jeho potomci zůstali mimo hru. Z Jákoba vzešlo dvanáct patriarchů kmenů Izraele. Mezi těmito kmeny opět vystupuje několik postav coby speciální dědicové Abrahamovi. Například Mojžíš byl vůdcem a prostředníkem Božího lidu na cestě z Egypta do Země Zaslíbené. Později, když se Izrael stal mocným impériem, David a jeho synové měli výjimečnou roli prostředníků Abrahamova dědictví.

Byla to tato jedinečná role Davida a jeho synů, které vedla Pavla k tomu, aby o Kristu hovořil jako o posledním velkém potomku Abrahamově, protože Ježíš je

právoplatný dědic Davidova trůnu, byl Bohem vyvolen za Krále Božího lidu navěky. On je ten veliký věčný královský potomek Abrahamův, Mesiáš. A proto Kristus je tím jediným, skrze něhož může mít kdokoliv podíl na Abrahamově dědictví. Bez Krista se nikdo Abrahamova zaslíbení nedočká.

Takže Ježíšův vztah k Abrahamovi můžeme shrnout takto: Z křesťanského úhlu pohledu je Ježíš jedinečným, konečným potomkem Abrahamovým. A když coby křesťané chceme život Abraham aplikovat do moderního světa, musíme vždy mít na paměti, že spojení mezi Abrahamem a naším světem spočívá v tom, že velká zaslíbení, daná Abrahamovi, jsou předána Kristu, který své království inauguroval při svém prvním příchodu, nyní pokračuje v jeho trvalém budování a jednou je přivede k dovršení.

Nový Zákon učí, že Kristus přijímá i předává Abrahamovo dědictví ve třech hlavních stadiích: Zaprvé, při inauguraci svého království, která nastala s Jeho prvním příchodem; zadruhé, v trvání Jeho království, což představuje veškerou historii mezi Jeho prvním a druhým příchodem; a zatřetí, v dovršení Jeho království při Jeho slavném druhém příchodu.

Pořád přijímá i rozděluje Abrahamovo dědictví neustále rostoucí měrou, jak nade vším vládne po pravici Boha Otce. A jednoho dne přijme i rozdělí Abrahamovo dědictví v úplnosti, až se vrátí ve slávě.

Stručně řečeno, je důležité si uvědomit, že ve verši Ga 3:16 Pavel vměstnal do několika slov docela složitý teologický náhled. Když Pavel říkal, že zaslíbení bylo dáno Abrahamovi a jeho jedinečnému potomku, a pak identifikoval tohoto potomka s Kristem, neříkal tím, že slovo „símě" v Genesis ukazuje přímo na Krista. Namísto toho hovořil zhuštěně o typologii mezi Izákem a Kristem. Zřetelněji se to dá říct takto: Jako byl Izák hlavním Abrahamovým dědicem ve své generaci, tak je Kristus Abrahamovým největším synem v novozákonní době.

HLAVNÍ TÉMATA

Abychom uviděli význam Krista coby potomka Abrahamova ve větší plnosti, pomůže nám prozkoumat tyto otázky ve světle čtyř hlavních témat, se kterými jsme se setkali v Abrahamových příbězích.

Boží Milost

V kapitolách o Abrahamovi jsme viděli tato čtyři témata: Boží milost, Abrahamovu věrnost, Boží požehnání dané Abrahamovi a Boží požehnání dané skrze Abrahama. Jak bychom měli těmto motivům rozumět ve světle spojení mezi Abrahamem a Kristem? Nejdříve jsme viděli, jak Bůh projevoval Abrahamovi svou milost.

Abraham pochopitelně potřeboval osobně Boží milost, protože to byl hříšník jako každý druhý, ale kromě toho byla Boží milost vůči Abrahamovi objektivním projevem Boží laskavosti. Budováním vztahu s Abrahamem Bůh ve skutečnosti připravoval spásu celému světu.

Přestože milost, kterou Bůh zahrnul Abrahama, byla převeliká, jakožto křesťané

věříme tomu, že Boží milost vůči patriarchovi byla sotva stínem, odleskem milosti, jakou Bůh prokázal v Kristu. Kristus byl jediný člověk bez hříchu, a proto samozřejmě nepotřeboval spásnou milost pro sebe, nicméně Jeho příchod coby potomka Abrahamova byl obrovský objektivní čin Boží milosti vůči světu.

Bůh demonstroval obrovskou milost Kristovým prvním příchodem, inaugurací Jeho království. Jeho život, smrt, vzkříšení, nanebevstoupení a vylití Duch Svatého byly velkolepé projevy Boží milosti. A Bůh svou milost ještě rozšiřuje, když nyní Kristus vládne v nebi, v době trvání svého království. Jak se spása šíří po světě, Bůh demonstruje laskavost zjevenou v Kristu nepopíratelnou proměnou společnosti v průběhu dějin. A až se Kristus vrátí, dovršení Jeho království s sebou přinese nezměrnou milost. Kristus při svém návratu stvoří nové nebe a novou zemi. Kdykoliv jakožto Kristovi následovníci vidíme Boží laskavost v příbězích o Abrahamovi, naše srdce i mysl by to mělo nasměrovat k milosti, kterou Bůh zjevil v těchto třech stádiích svého království v Kristu.

Abrahamova Loajalita

Druhým významným tématem v Mojžíšově prezentaci Abrahamova života je Abrahamova loajalita vůči Bohu.

Nejprve Bůh od Abrahama požadoval poslušnost odchodem do Země Zaslíbené. Ale později, jak šel život dál, od něho také očekával řadu dalších věcí. Když jako křesťané čteme o zodpovědnosti, které byl vystaven Abraham, naše srdce i mysl by se měly obracet ke Kristu, potomku Abrahamovu, na němž vidíme dokonalou loajalitu nebeskému Otci. A jak bychom očekávali, Kristus byl věrný Otci ve všech třech stádiích svého království. Při inauguraci království prokázal Ježíš naprostou věrnost Božím požadavkům. Přestože Abraham byl věrný v mnoha významných ohledech, Kristus byl dokonale věrný ve všem, každý okamžik svého života.

A kromě toho je králem nade vším i nyní, během trvání svého království, a i v tom zůstává pravdivý a věrný svému nebeskému Otci. Panuje nade vším, a tak dokonale slouží Božímu záměru šířit evangelium a spásu po celém světě.

A konečně při Kristově návratu dojde k dovršení Jeho království, kdy dovrší dílo spravedlnosti, které započal za svého života na zemi. Zničí všechny své nepřátele a učiní všechny věci nové pro slávu svého nebeského Otce.

Takže kdykoliv narazíme na téma Abrahamovy věrnosti Bohu, víme, že jako křesťané můžeme tyto otázky správně aplikovat do moderního světa tak, že je náležitě propojíme s Abrahamovým potomkem — Kristem.

Požehnání dané Abrahamovi.

Za třetí nás zajímá nejen, jak lze tato témata Boží milosti a lidské loajality aplikovat v Kristu do naší doby, ale předmětem našeho zájmu je i třetí téma Abrahamova života: požehnání Boží, dané Abrahamovi.

Bůh Abrahama ujistil, že Izrael se stane významným národem, který bude prosperovat v zaslíbené zemi, a že Abraham a Izrael budou mít věhlasné jméno, známé

po celém světě.

To nás jako křesťany opět přivádí k požehnání, které Bůh dal Kristu, Abrahamovu potomku. Při svém prvním příchodu byl Kristus vzkříšen z mrtvých a přijal veškerou moc v nebi i na zemi; v nebi ani na zemi není většího jména než Ježíš. Ježíšovo požehnání neustále roste i nyní, v době trvání Jeho království. Patří Mu stále větší a větší sláva, jak panuje nad světem v souladu s Boží vůlí. Ale při dovršení království, až se Kristus vrátí ve slávě, pak bude požehnáním zahrnut zcela nezměrně. Bude vyvýšen nade všechny a všichni se před Ním pokloní, před velikým synem Abrahamovým. Takže kdykoliv vidíme, jak se Abrahamovi dostává požehnání od Boha, mělo by to obrátit naše zraky ke Kristu, který je dědicem Abrahamových zaslíbení a těší se Božimu požehnání v ještě větší míře než on.

Požehnání skrze Abrahama

A konečně čtvrté hlavní téma Abrahamova života je požehnání, přicházející skrze Abrahama k ostatním. Bůh říká, že procesem žehnání a proklínání dojdou v Abrahamovi požehnání všechny národy na zemi. Poslechněme si, jak o tomto zaslíbení Abrahamovi píše Pavel v listu Římanům 4:13:

Zaslíbení, že bude dědicem světa, se Abrahamovi a jeho potomstvu nedostalo skrze Zákon, nýbrž skrze spravedlnost z víry (Římanům 4:13).

Všimněme si zde, když Bůh zaslíbil Abrahamovi, že skrze něho požehná všem národům, znamenalo to, že k tomu dojde tak, že Abrahamovi budou všechny národy patřit a on v nich bude šířit Boží království do celého světa. Abraham a jeho potomci se měli stát dědici světa, vůdci všech národů. Podobně jako Adam s Evou si původně měli podmanit zemi a panovat nad ní, Bůh zaslíbil Abrahamovi, že on a jeho potomci zdědí celou zemi tím, že rozšíří Boží požehnání na všechny rodiny všech národů.

A toto závěrečné téma světově rozšířeného požehnání Abrahamova požehnání platí i pro Krista, protože On je potomek Abrahamův a dědic jeho zaslíbení.

Při inauguraci svého království povolával Kristus své věrné z národa Izraele. Avšak poté, co vstal z mrtvých a usedl na svém trůnu v nebi, byl vyvýšen jako Král celé země a svým věrným přikázal, aby požehnání, které kdysi patřilo primárně Izraeli, přinesli všem národům. Nyní, během trvání Jeho království, je naplněním Božího zaslíbení Abrahamovi stát se požehnáním pro všechny národy šíření Kristova evangelia mezi všemi národy. A až se Kristus vrátí při dovršení svého království, rozšíří Boží požehnání na všechny národy na zemi. Jak čteme ve Zjevení 22:1-2:

I ukázal mi řeku vody života, čirou jako křišťál, která vycházela z trůnu Božího a Beránkova. Uprostřed náměstí toho města, z obou stran řeky je strom života, nesoucí dvanáctero ovoce; každý měsíc vydává své ovoce a listí toho stromu slouží k léčení národů (Zjevení 22:1-2).

Zaslíbení, že Abraham se stane požehnáním pro všechny národy, je ultimátně naplněno při inauguraci, trvání a dovršení Kristova království.

Takže celou věc můžeme shrnout takto: Správná moderní aplikace Abrahamova života do našeho světa musí přinejmenším implicitně zahrnovat i Krista coby Abrahamova potomka. Jakožto jedinečný Abrahamův potomek je Kristus tím, kdo naplňuje a dovršuje témata, s nimiž jsme se v Abrahamově životě setkali. Boží milost je zjevena v Kristu; pravá a dokonalá loajalita se nachází v Kristu; je to Kristus, kdo obdržel všechna požehnání, zaslíbená Abrahamovi; a v Kristu vidíme šíření Abrahamových hojných požehnání až do končin země. Ať už bychom o moderní aplikaci mohli říct cokoliv dalšího, podstatné je, abychom vždy pamatovali na spojení mezi Abrahamem a Ježíšem.

Izrael a Církev

Ted', když jsme si ukázali, jak vztah mezi Abrahamem a Ježíšem tvoří spojení mezi Abrahamovými příběhy a naším dnešním světem, můžeme přikročit k druhému aspektu moderní aplikace, jímž je spojení mezi Izraelem a církví.

Musíme mít neustále na paměti, že když Mojžíš sestavoval svůj záznam Abrahamova života, psal o něm tak, aby povzbudil Izrael k opuštění Egypta a k dobytí Země Zaslíbené. Historické pozadí této vize měli najít v Abrahamově životě; měli ji naplnit podle příkladů k následování i odmítnutí ze života Abrahamova; a dokonce měli v Abrahamově životě najít i předobraz svých vlastních zkušeností. Z toho důvodu, pokud chceme příběhy o Abrahamovi aplikovat do moderního světa, musíme brát do úvahy, co Nový Zákon učí o spojení mezi národem Izrael, který následoval Mojžíše, a křesťanskou církví dnes.

SÍMĚ ABRAHAMOVO

Při rozboru vztahu mezi Izraelem a církví se zastavíme u dvou témat, která na naši dosavadní debatu navazují. Zprv se ještě podrobněji zastavíme u tématu potomka Abrahamova a u toho, jak lze toto téma aplikovat na Izrael jako národ a také na církev Kristovu. A zadruhé se podíváme na to, jak je téma Abrahamova potomka vyjádřeno čtyřmi hlavními tématy příběhů o Abrahamovi. Nejprve se tedy podívejme na Izrael a církev coby símě Abrahamovo.

Množství

Abychom si přiblížili spojení mezi Izraelem a církví coby potomstvem Abrahamovým, dotkneme se stručně čtyř oblastí. Zprv se podíváme na množství Abrahamova potomstva. Zadruhé se zmíníme o etnické identitě jeho potomstva. Zatřetí

se zaměříme na duchovní charakter Abrahamova potomstva. A začtvrté si všimneme historické situace Abrahamova potomstva. Nejprve se zastavíme u množství Abrahamova potomstva.

Jak jsme právě viděli, kniha Genesis nás ujišťuje, že „Abrahamovo símě“ místy odkazuje na jednu určitou osobu, Izáka, a že Nový Zákon na to navazuje spojením mezi Abrahamem a Kristem. Teď ale věnujme pozornost ještě i dalšímu rysu biblického pohledu na Abrahamovo símě. Izák nebyl jediným člověkem, který byl v Abrahamových příbězích označen jako Abrahamovo símě. Izák neobdržel Abrahamovo dědictví, aby si ho nechal jen pro sebe. Stal se také takřikajíc Božím potrubím, skrze něž Boží požehnání proudilo k bezpočtu dalších, kteří se také těšili statutu Abrahamových potomků. To je důvod, proč Mojžíš opakovaně hovoří o národu Izrael jako o Abrahamově potomstvu. A podobně když aplikujeme Abrahamovy příběhy do moderního světa, pak přestože je důležité nezapomínat, že Kristus je to nejvyšší símě Abrahamovo, zároveň nesmíme ztráct ze zřetele, že símě Abrahamovo je také křesťanská církev. Pavel napsal v Galatským 3:29:

A jestliže jste Kristovi, jste símě Abrahamovo, dědicové podle zaslíbení (Galatským 3:29).

Jak z této pasáže zřetelně vyplývá, jsme spojeni s Abrahamem díky tomu, že jsme spojeni s Kristem.

Takže podobně jako ve Starém Zákoně Izrael, i my jsme símě Abrahamovo, jeho potomstvo. Z toho důvodu Abrahamovy příběhy nemají aplikaci pouze pro Krista samotného, ale také na velké množství Abrahamových dětí, které jsou s ním sjednoceny v církvi.

Etnická Identita

Kromě toho, že símě Abrahamovo byl ve Starém Zákoně Izrael a dnes je to křesťanská církev, měli bychom se také zmínit o etnické identitě Abrahamova potomstva v obou Zákonech.

Jak jsme viděli, příběhy o Abrahamovi byly sepsány primárně pro národ Izrael, následující Mojžíše. Přestože je očividně zřejmé, že velká většina původních adresátů se skládala z etnických Židů, tedy Abrahamových fyzických potomků, bylo by chybou domnívat se, že Mojžíšovi původní čtenáři byli čistě jenom Židé. Velké množství lidí, kteří opustili Egypt spolu s Mojžíšem, byla směsice Židů a pohanů, do Izraele adoptovaných. Výsledkem je, že Bible nenechává nikoho na pochybách, že původní publikum nebylo exkluzivně židovské. Poslechněme si například, jak jsou vylíčení Mojžíšovi následovníci v Exodus 12:38:

Vyšlo s nimi také množství přimíšeného lidu, brav a skot, veliké množství dobytka (Exodus 12:38).

Povšimněme si, že mezi Izraelity bylo i množství „přimíšeného lidu“. Tato

společnost se skládala z lidí, kteří se přidali k Izraeli a opustili Egypt spolu s ním.

O této skupině se Písmo vyjadřuje i na mnoha dalších místech. Podobně i pozdější části Starého Zákona odhalují, že dobře známé pohanské postavy jako Rachab či Rút byly v pozdějších generacích připojeny k Izraeli a rodokmeny v 1 Paralipomenon v prvních devíti kapitolách zahrnují mezi Boží lid i pohany.

Takže vidíme, že sítě Abrahamovo, pro které Mojžíš původně psal příběhy o Abrahamovi, bylo etnicky smíšené. Zahrnovalo jak Abrahamovy fyzické potomky, tak i pohany, kteří byli do rodiny Izraele adoptováni. Obě tyto skupiny se dozvíдалy o své budoucnosti v Zemi Zaslíbené z příběhů o Abrahamovi.

Křesťanská církev dnes je podobně etnicky rozmanitá. Skládá se ze Židů, kteří vyznávají Krista svým Pánem, a z pohanů, kteří byli adoptováni do Abrahamovy rodiny, protože také vyznávají Krista svým Pánem. Je pravda, že historie novozákonní církve ukázala, že se církev rozrůstá o adoptované pohany rychleji než o etnické Židy, nicméně etnická rozmanitost Abrahamova potomstva zůstává dodnes realitou, stejně jako ve dnech Starého Zákona. Takže stejně jako Abrahamovy příběhy byly původně napsány pro Židy i pohany, započítané mezi sítě Abrahamovo, musíme Abrahamovy příběhy aplikovat na dnešní Židy i pohany, počítané mezi Abrahamovo potomstvo, protože jsou součástí církve, rozptýlené po celém světě.

To je velmi důležitý aspekt moderní aplikace, protože příliš mnoho křesťanů si osvojilo falešné učení o tom, že zaslíbení, daná Abrahamovi, dnes platí pouze pro etnické Židy. Podle tohoto pohledu má Bůh pro věřící z pohanů jiný plán. Kromě hrstky duchovních principů tu a tam křesťané z pohanů NEJSOU dědicové zaslíbení, daných Abrahamovi. Jakkoliv tento názor může být rozšířený, musíme si vždycky pamatovat, že sítě Abrahamovo bylo etnicky rozmanité už za Mojžíše, a že se dodnes skládá z lidí etnicky různorodého původu. Co Mojžíš učil národ, který šel s ním, lze aplikovat na pokračování tohoto národa dnes, tedy na církev Kristovu.

Duchovní Charakter

Zatřetí musí moderní aplikace Abrahamova života vzít do úvahy duchovní charakter Izraele a církve coby potomstva Abrahamova.

Jak jsme viděli, Starý Zákon ztotožňuje se semenem Abrahamovým viditelný národ Izrael, Abrahamovo biologické potomstvo, ale musíme si uvědomit, že v rámci tohoto viditelného národa Izraele existovala duchovní nejednota. Starozákonní záznamy nás nenechávají na pochybách o tom, že mnoho mužů, žen i dětí v národě Izrael nevěřili v Hospodina celým srdcem, zároveň však jiní byli praví věřící a Božím zaslíbením věřili. A je pravda, že všichni v Izraeli, věřící i nevěřící, se mohli těšit z mnoha dočasných požehnání od Boha. Všichni byli vyvedeni z egyptského otroctví; všichni byli uvedeni do smluvního vztahu s Bohem na Sinaji; všichni dostali k víře množství množství příležitostí a všem byl nabídnut vstup do Země Zaslíbené.

Na jednu stranu nevěřící v Izraeli odhalili pravý charakter svého srdce svou nevěrností. A příběhy o Abrahamovi byly napsány, aby takové volaly k pokání a pravé víře. Na druhou stranu praví věřící v Izraeli Božím zaslíbením věřili a skutečný charakter svého srdce prokázali svou věrností. Byli to praví věřící, kdo se stal skutečným Abrahamovým potomstvem, jeho duchovním semenem, dětmi, kterým se dostalo nejen

dočasného požehnání, ale které jednoho dne obdrží i věčné požehnání Abrahamova dědictví v novém nebi a na nové Zemi. Apoštol Pavel v listu Římanům 9:6-8 předešlá tento pohled docela nekompromisně. Poslechněme si, co tam říká:

Nebot' ne všichni ti, kteří pocházejí z Izraele, jsou Izrael, ani ne proto, že jsou potomstvem Abrahamovým, jsou všichni jeho dětmi, nýbrž 'v Izákovi bude tobě povoláno símě.' To jest: Božími dětmi nejsou děti těla, nýbrž za potomky se považují děti zaslíbení (Římanům 9:6-8).

Takže není těžké si představit, že stejný druh duchovní různorodosti existuje i uvnitř křesťanské církve. Všichni, kdo jsou křtem připojeni k viditelné církvi, se skládají ze dvou skupin lidí: nevěřících a věřících. A právě tak jako ve Starém Zákoně všichni zakoušeli mnoho dočasných výsad, protože patřili k lidu Božímu, podobně existují dočasná požehnání pro všechny členy církve Kristovy. A právě tak jako ve Starém Zákoně všichni zakoušeli mnoho dočasných výsad, protože patřili k lidu Božímu, podobně existují dočasná požehnání pro všechny členy církve Kristovy. Nicméně mnozí i v rámci viditelné církve odhalují pravý charakter svého srdce svou nevěrností. Abrahamovy příběhy pak mohou posloužit těmto nevěřícím uvnitř církve voláním po pravém pokání a víře ke spáse.

Vedle nich jsou uvnitř viditelné církve také praví věřící, kteří na Boží zaslíbení spoléhají a charakter svého srdce demonstrují svou věrností. Byli to praví věřící, kdo se stal skutečným Abrahamovým potomstvem, jeho duchovním semenem, dětmi, kterým se dostalo nejen dočasného požehnání, ale které jednoho dne obdrží i věčné požehnání Abrahamova dědictví v novém nebi a na nové Zemi. Proto Jakub píše o Abrahamovi v Jakub 2:21-22. Píše viditelné křesťanské církvi, v níž jsou vedle sebe věřící i nevěřící, a píše jim toto:

Cožpak náš otec Abraham nebyl ospravedlněn ze skutků, když na oltáři obětoval svého syna Izáka? Vidíš, že víra působila spolu s jeho skutky a že v těch skutcích se stala víra dokonalou (Jakub 2:21-22).

Jakubova hlavní myšlenka zde je ta, že Abrahamovy příběhy znamenají výzvu pro nevěřící v církvi, aby se odvrátili od svého pokrytectví, a zároveň jsou povzbuzením pro věřící v církvi, aby i nadále projevovali svou víru životem ve věrnosti. A když usilujeme o moderní aplikaci Abrahamových příběhů, musíme se držet Jakubova příkladu a duchovní různorodost v dnešní církvi nepřehlížet.

Historická Situace

Začtvrté, při aplikování Abrahamových příběhů do moderního života nesmíme přehlížet důležitou podobnost historických situací starého Izraele, který šel za Mojžíšem, a dnešní křesťanskou církvi.

Vzpomínáme si, že Mojžíš o životě Abrahamově psal Izraelitům, kteří byli na cestě. Ať už jeho primárním adresátem byla první či druhá generace po Exodu, byli to lidé, kteří putovali mezi dvěma světy. Na jedno stranu opustili otroctví v Egyptě. Na druhou stranu však do Země Zaslíbené dosud nedošli. Nebo když to řekneme jinými

slovy, národ Izrael byl vysvobozen ze starého světa, ale ještě nevstoupil do nového. Což znamená, že Mojžíš psal Izraeli se záměrem povzbudit je, aby zpretrhali všechny vazby na Egypt a aby s nadějí vyhlíželi vítězství v Zemi Zaslíbené.

Tato historická situace původních adresátů je pro moderní aplikaci důležitá, protože křesťanská církev se nachází v paralelní historické situaci. Stejně jako Izrael byl vysvobozen z otroctví v Egyptě, ale pořád směřoval ke slavnému životu v Zemi Zaslíbené, Kristova církev byla vysvobozena z otroctví hříchu tím, co Kristus vykonal na této zemi, ale pořád má před sebou slávu nového stvoření, která nastane, až se Kristus vrátí. Tyto paralelní situace nám nabízejí referenční rámec pro aplikaci Abrahamova života do dnešní církve. Právě tak jako Mojžíš psal o Abrahamovi, aby povzbudil a vedl Izrael na cestě z jednoho místa na druhé, jeho příběhy nás povzbuzují a vedou po cestě ze světa hříchu a smrti do nového světa věčného života.

Apoštol Pavel nás ujišťuje, že tyto historické paralely nám poskytují orientaci k aplikaci, protože sám z nich těžil, když Starý Zákon aplikoval na církev v Korintu. Poslechněme si, jak staví na historických paralelách mezi Mojžíšovými adresáty a církví v 1 Korintským 10:1-6:

Nechci, bratři, abyste nevěděli, že naši otcové byli všichni pod oním oblakem a všichni prošli mořem, všichni byli pokřtěni Mojžíše v oblaku a v moři, všichni byli pokřtěni Mojžíše v oblaku a v moři. A všichni pili též duchovní nápoj; pili totiž z duchovní skály, která je doprovázela, a tou skálou byl Kristus. (1 Korintským 10:1-6).

Vysvobodil je Mojžíš, podobně jako nás vysvobodil Kristus. Byli pokřtěni v Mojžíše, jako křesťané jsou pokřtěni v Krista. Jedli manu a pili vodu od Boha podobně jako křesťané jedí a pijí při přijímání svátosti Večeře Páně. Avšak tyto rané zkušenosti s milostí také pro Izrael znamenaly období zkoušek; prověřování na cestě do Země Zaslíbené. A je politováníhodné, že za Mojžíšových dnů ve většině z nich Bůh neměl zalíbení, takže zemřeli v pustině.

Potřebujeme ve věrnosti vytrvat a růst, jak Jeho království roste za našich dnů, a toužíme po dni, kdy naše duchovní putování skončí a my vejdemo do nového nebe a nové země.

A tak vidíme, že při hledání moderní aplikace života Abrahamova by nás mělo zajímat nejen spojení mezi Abrahamem a Ježíšem. Musíme také věnovat pozornost spojení národa Izraele, který Abrahamovy příběhy obdržel jako první, s křesťanskou církví. Starozákonní Izrael i novozákonní církev tvoří símě Abrahamovo; obě skupiny jsou smíšené etnické identity; obě jsou i duchovně různorodé a obě jsou na cestě do slavného Božího království.

HLAVNÍ TÉMATA

Viděli jsme, že Abrahamovy příběhy lze aplikovat na dnešní církev coby pokračování Abrahamova potomstva v dnešním světě. Teď je čas se podívat, jak se tento proces aplikace dotýká čtyř hlavních témat v kapitolách o Abrahamově životě. Co nám tyto motivy říkají o našem denním chození s Kristem?

Boží Milost

Viděli jsme, že Abrahamovy příběhy lze aplikovat na dnešní církve coby pokračování Abrahamova potomstva v dnešním světě. Teď je čas se podívat, jak se tento proces aplikace dotýká čtyř hlavních témat v kapitolách o Abrahamově životě. V dalších lekcích se budeme opakovaně vracet k tomu, jak tato témata promlouvají k životu nás, kteří jsme Abrahamovo símě. Zde jen stručně nastíníme obecné směřování, jehož bychom se měli držet. Nejprve se zastavme u Boží milosti.

Bůh projevoval Abrahamovi velkou milost, nejen v počátcích jeho života, ale každý jeho den na zemi. A jak Písmo zřetelně učí, stejně jako Bůh prokazoval milost Abrahamovi, prokazuje i křesťanům dnes milost, která je přivádí ke spáse a udržuje v Kristu. Pavel to vystihl v listu Efeským 2:8-9:

Nebot' jste zachráněni milostí skrze víru; a ta záchrana není z vás — je to Boží dar; není na základě skutků, aby se nikdo nechlubil (Efeským 2:8-9).

Spása v Kristu je Boží milostivý dar; dokonce i naše víra pochází od Něho. Na Boží milosti jsme závislí natolik, že náš každodenní život na ni musí spoléhat. Bez Boží trvalé milosti zůstane veškeré naše usilování o věrnost marné.

Stejně jako Izraelité následující Mojžíše se měli z příběhů Abrahamova života poučit o úžasné Boží milosti ve svých životech, tak i my, kdykoliv čteme, jakou milost Bůh prokázal Abrahamovi, máme, coby Kristovi následovníci, společně i jako jednotlivci, příležitost připomenout si, jak být vděční za to, co Bůh vykonal pro nás. Bůh nás zahrnul nesmírnou milostí a my se musíme učit ji hledat a žít v závislosti na ní.

Abrahamova Loajalita

Podobně i téma Abrahamovy loajality se v mnoha ohledech také vztahuje na Kristovy následovníky. Když pročítáme Abrahamovy příběhy, narazíme na spoustu situací, kdy je Abraham volán k poslušnosti Bohu.

Ovšemže dokonalosti v tomto životě nedosáhl, ale dá se říct, že nesl ovoce pravé víry. Je důležité nezapomínat, že i ve Starém Zákoně byla věrná poslušnost vždy založena na milosti Boží. Takže tento důraz nemůžeme zaměnit s legalismem, se zákonicstvím. Přesto stejně jako ve Starém Zákoně, i dnes Bůh od pravých věřících očekává, že na Jeho milost odpoví věrnou službou. To je důvod, proč Nový Zákon často zdůrazňuje loajalitu jako zodpovědnost následovníků Kristových. Poslechněme si, jak Pavel spojuje milost a loajalitu v Efeským 2:8-9:

Nebot' jste zachráněni milostí skrze víru; a ta záchrana není z vás — je to Boží dar; není na základě skutků, aby se nikdo nechlubil. Nebot' jste zachráněni milostí skrze víru; a ta záchrana není z vás — je to Boží dar; není na základě skutků, aby se nikdo nechlubil (Efeským 2:8-9).

Jak říká verš 10 docela jasně, i dnešní křesťané mají zodpovědnost konat „dobré skutky“. Bůh nám dal spásnou víru, abychom Mu byli věrní. Takže kdykoliv v Abrahamově životě vidíme oblasti, vztahující se k lidské loajalitě, můžeme tuto morální zodpovědnost aplikovat i do svých vlastních životů.

Požehnání dané Abrahamovi

Zatřetí bychom také měli vědět, jak do křesťanského života aplikovat požehnání daná Abrahamovi.

Vzpomínáme si, že Bůh Abrahamovi a jeho semeni zaslíbil veliké požehnání. S Božím požehnáním byli na nejlepší cestě stát se prosperujícím národem zvučného jména. A v Abrahamových příbězích nacházíme momenty, kdy Bůh patriarchovi žehná ochutnávkou těchto cílových požehnání.

A právě tak jako Izraelité mohli spatřovat zaslíbení daná kdysi Abrahamovi, jak se naplňují v jejich životech, zatímco na svá cílová požehnání doposud očekávali, můžeme jakožto dnešní křesťané zakoušet ochutnávkou stejných požehnání tady a teď, když ještě pořád vyhlížíme den, kdy se nám jich dostane v celé plnosti. Požehnání, kterého se dočkáme v tomto životě, nás mohou povzbuzovat v našem každodenním životě, který vedeme v naději na ultimátní požehnání, která nám budou patřit, až se Kristus vrátí.

Požehnání skrze Abrahama

A konečně, jak Abrahamovy příběhy zmiňují požehnání, které Bůh dal světu skrze Abrahama, křesťané rovněž mají příležitost uvědomovat si požehnání, které Bůh dává světu skrze ně.

Vzpomínáme si, že Bůh Abrahamovi slíbil ochranu před nepřáteli a požehnání pro přátele, aby se jednoho dne mohl podělit o Boží požehnání se všemi národy světa. A nejen to, na Abrahamových příbězích vidíme také, že Bůh Abrahama nezdůrazňoval jako nástroj svého požehnání všem možným lidem.

Když původní adresáti Genesis o těch událostech slyšeli, měli možnost zamýšlet se nad nimi ve svých dnech. Nacházeli v nich vedení, jak sloužit Bohu coby nástroje požehnání světu při svých setkáních s různými skupinami lidí. Mohli počítat s Boží ochranou před nepřáteli a mohli napnout síly k šíření požehnání Božího království ke svým bližním.

Velmi podobně bychom jakožto křesťané dnes měli aplikovat tento motiv ve svých životech. Velmi podobně bychom jakožto křesťané dnes měli aplikovat tento motiv ve svých životech.

ZÁVĚR

V této lekci o moderní aplikaci Abrahamova života jsme se zabývali tím, jak mohou být kapitoly v Genesis, věnované patriarchovi, relevantní našemu světu dnes. Nejprve jsme si povšimli, že křesťanský přístup k této části Bible obrací pozornost ke Kristu jakožto k potomku Abrahamovu. Hledá způsoby, kterými Kristus naplňuje motivy, které jsme objevili v Abrahamově životě. Ale kromě toho jsme si i ukázali, jak se život Abrahamův vztahuje na církev, korporální símě Abrahamovo. Jak muži ženy i děti v Kristu mají žít podle učení z této části Písma.

Když blíže zkoumáme život Abrahamův v Genesis, nabízí nám to spoustu příležitostí, jak patriarchův život aplikovat do svých životů dnes. Zjistíme, že Mojžíšův záznam o Otci Abrahamovi obrací naše srdce nejen k patriarchovi, ale také ke Kristu, potomku Abrahamovu, a k té úžasné skutečnosti, že v Kristu jsme také Abrahamovy děti a jako takoví i dědicové zaslíbení Abrahamovi kdysi daných.